

Informe d'activitats 2006

...tados de la fase anterior sino que también suponga una oportunidad para mejorar en lo posible los métodos y procedimientos de trabajo; para es...

...tados de la fase anterior sino que también suponga una oportunidad para mejorar en lo posible los métodos y procedimientos de trabajo; para es...

Ocupació i Formació Professional

Programa *Acceder*

ACCEDER és el programa dissenyat per definir les línies d'actuació del Programa Operatiu de lluita contra la discriminació dirigides de manera específica però no exclusiva a la comunitat gitana. Amb aquest programa volem facilitar i donar eines per tal que la població gitana accedeixi a la formació professional i l'ocupació normalitzada.

La intervenció que es realitza des del programa ACCEDER s'inicia amb els itineraris individualitzats d'inserció social i laboral, que inclouen mesures d'orientació, informació, assessorament socioprofessional, formació prelaboral a mida i fórmules específiques de mediació laboral, i, en aquells casos que calgui, mesures de mediació entre els usuaris i les empreses.

Els objectius que persegueix el programa operatiu ACCEDER són:

- Apropar la comunitat gitana al mercat laboral i als recursos formatius que existeixen a Barcelona i la seva província
- Donar un impuls per via d'accions centrades en l'accés a la Formació Professional i l'ocupació, la promoció de la comunitat gitana i col·laborar perquè millorin les seves condicions de vida

- Fer de pont entre la població gitana i els serveis generals que fa servir la resta de la població catalana per tal d'accedir a la formació i la feina
- Sensibilitzar la població gitana per tal que participin als itineraris d'inserció

Acceder es va iniciar a l'any 2000, i al 2006 es va arribar a la darrera fase del programa, dins de l'àmbit de la inserció laboral, obrint noves línies d'intervenció social més integral.

Els destinataris del programa ACCEDER són:

- La població gitana de la província de Barcelona, amb especial atenció als habitants a Barcelona, Sabadell, Badalona, l'Hospitalet de Llobregat i el Prat de Llobregat.
- Els empresaris d'aquestes localitats i les seves àrees d'influència.
- Les administracions públiques, organitzacions gitanes i altres agents socials.

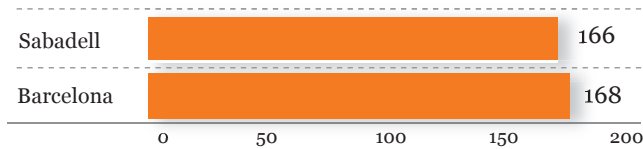
El programa operatiu Acceder té dos dispositius a Catalunya: un d'ells ubicat a Barcelona ciutat, i l'altre situat a Sabadell.

La implantació dels dispositius a Catalunya té a veure amb diversos factors:

La predisposició administrativa, en aquest cas de l'Ajuntament de Barcelona i l'Ajuntament de Sabadell així com de la Diputació de Barcelona, concretament els departaments de Benestar Social i Promoció Econòmica.

USUARIS/ES PROG. ACCEDER L'ANYL 2006.

PER LOCALITAT

- El nombre de gitanos a la ciutat, aproximadament, al voltant de 40.000 a Barcelona i 6.500 a Sabadell, dels quals una bona part d'ells tenen un perfil adequat a les demandes del programa Acceder.
- Taxa elevada d'indústries i serveis al voltant de la ciutat, que garanteix una oferta laboral favorable.

ELS USUARIS I USUÀRIES

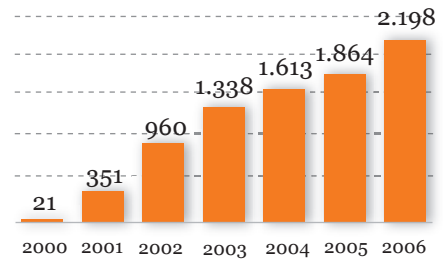
Durant aquest any 2006, s'han incorporat un total de 334 persones al programa, a les quals s'ha acollit en el projecte i s'ha facilitat la informació que demanaven. D'aquestes, 237 han iniciat un itinerari d'inserció laboral.

Des que es va iniciar el programa Acceder a Catalunya, s'ha treballat amb un total de 2.198 persones. D'aquestes, 1.736 són gitanos/es (78%) i 483, no gitanos/es (22%). Del total, 1.369 han accedit a un itinerari d'inserció laboral; són gitanos/es 944 (79%) i 425 no gitanos/es (21%). Total de contractes acumulats al territori 2.026.

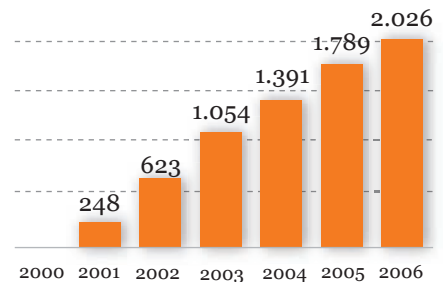
Cada cop més el nombre d'usuàries ateses és major, quasi igualat amb els homes, tot i que la manca de disponibilitat, especialment per les càrregues i condicionants familiars, continua essent una de les barreres més importants pel seu accés.

Les dades ens indiquen que el perfil majoritari continua essent el de persones joves fins als 30 anys (65,87% del total). Dins d'aquesta franja d'edat, cal destacar els i les joves menors de 25 anys, que constitueixen el grup més nombrós d'usuaris/es del programa (35,05% del total).

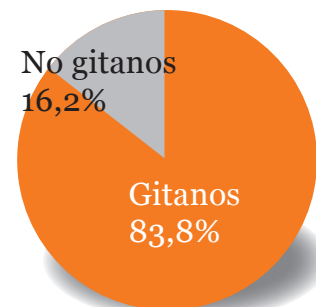
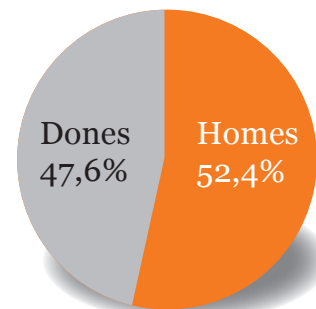
USUARIS/ES ACUMULATS

CONTRACTES ACUMULATS

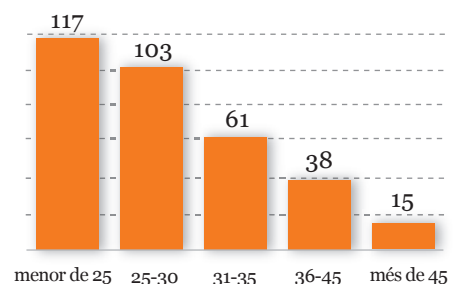

GENERE I ÉTNIA

USUARIS/ES PROG. ACCEDER

EDAT

Tastet d'oficis, Hostaleria

Tastet d'oficis, Xapa i Pintura "Taller Tuning"

Es tracta, doncs, d'un grup ampli i que, a més a més, es caracteritza per tenir una baixa formació i una baixa qualificació laboral. Si tenim en compte que en alguns casos molts dels oficis que han vingut desenvolupant els seus pares i avis estan deixant de ser rendibles i expulsen mà d'obra, afegit a la manca d'hàbits i habilitats relacionades amb el saber estar en el lloc de treball, la manca de referents, o el desconeixement de la realitat del mercat de treball, aquesta situació col·loca aquests joves en una clara situació de desavantatge a l'hora d'intentar accedir a un lloc de treball.

FORMACIÓ

Cada cop més, ens trobem amb la problemàtica de la baixa ocupació dels usuaris a causa de la manca de formació d'aquests. Aquest problema repercuteix en el dia a dia i sobretot en els itineraris d'inserció laboral dels usuaris.

Els dispositius fan tot el possible per oferir una formació adaptada a les necessitats dels usuaris i dels empresaris. Donem una formació adequada als itineraris d'inserció, concertant directament amb les empreses (formació amb conveni amb l'empresa) per satisfer la necessitat de perfils concrets que aquestes demanden.

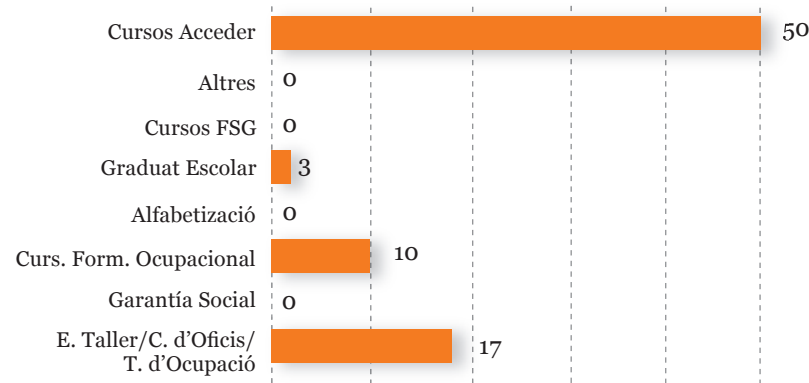
La finalitat de la formació és oferir l'acompanyament, tutorització i seguiment per a la inserció de les dones i els homes en situació d'atur que pertanyen a l'ètnia gitana, així com també la realització de mòduls en què es treballi la motivació, les competències bàsiques transversals i la formació per la recerca d'ocupació, per tal d'aconseguir que tots els usuaris participants aconseguixin més autonomia per accedir al mercat laboral juntament amb una bona formació adaptada a les necessitats de l'empresa.

Aquest any i continuant amb la mateixa línia del 2005, una de les apostes importants que ha fet el Programa és la formació ocupacional, amb l'objectiu de formar joves i motivar-los per obtenir més capacitació davant de les demandes del mercat.

A Catalunya des del Programa Acceder s'han realitzat un total de 9 cursos de formació aquest 2006, dotant d'un major nivell d'ocupació els nostres usuaris/es.

PARTICIPANTS EN FORMACIÓ 2006

Moltes d'aquestes accions de formació han estat acompanyades de pràctiques en empreses per tal de completar la formació i en molts casos ajudar la persona a tenir una experiència prèvia en el mercat de treball. Les accions formatives que s'han realitzat durant aquest any 2006 han estat les següents:

● Curs d'hostesses de congressos i promotores	18 persones
● Curs de caixeres i reposadors/es Eroski	6 persones
● Curs prelaboral "Tastet d'oficis"	26 persones
● Tres cursos d'informàtica bàsica i avançada	35 persones
● Curs monitores de lleure	8 persones
● Curs d'operadors autoritzats de carretons elevadors: carretoners	8 persones

SEGUIMENT D'INSERCIÓ LABORAL

El nombre d'empreses contactades a Catalunya ha estat un total de 1.854 (des del 2001 fins al 2006) i el sector predominant fins al moment continua sent el de serveis, seguit del sector indústria.

El fet que la Fundació Secretariado Gitano porti sis anys treballant al territori i un personal de la seva confiança fa que, cada cop més, les empreses utilitzen amb normalitat el servei del programa Acceder a l'hora de fer la demanda de personal. Coneixen el nostre treball i hi ha hagut un efecte cascada, és a dir, empreses a les quals el servei els ha funcionat deriven la informació a altres empreses que contacten amb Acceder per demandar personal.

Durant aquest any 2006 la prioritat ha estat la recerca de formació -inserció d'usuaris/es i el reforçament de les empreses ha-

bitualment col·laboradores, empreses com per exemple EROSKI, durant aquest any hem tornat a fer un conveni de col·laboració i formació de caixeres i reposadors/es. Les visites que s'han realitzat a empreses han estat de seguiment i de coneixença més profunda de les seves necessitats.

El nombre d'ofertes acumulades fins a l'any 2006 han estat de 1.074. Dins de cada una pot haver una demanda d'una a diverses persones. Aquest any també hem de destacar que s'ha fet més freqüent l'ús d'ofertes prospectades des d'altres recursos com la Borsa de Treball del Vapor Llonch, ofertes de l'OTG, la premsa, etc.

USUARIS/ES I CONTRACTES DEL PROG. ACCEDER 2006

Total de Contractes	339
Total d'usuaris/es amb contracte	237

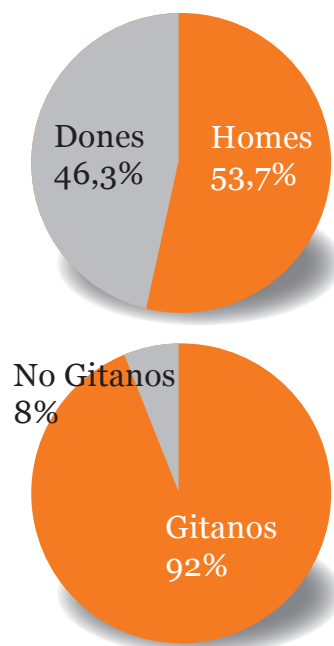
Aquest any al dispositiu Acceder s'han demandat 339 ofertes. La categoria més demandada que arriba al Programa continua sent la de Peó/Auxiliar/Aprenent. Aquesta categoria és també la majoritària en la contractació dels nostres usuaris/es, un total de 237 contractacions dintre del mercat de treball ordinari.

El nombre de dones i homes contractats aquest 2006 gairebé queda equiparat, ja que cada cop més les dones accedeixen al mercat laboral, sobretot en el sector serveis com a dependents de comerç en general, caixeres, reposadores, neteja, bugaderies, etc.

Els tipus de contractes rebuts per la gran majoria d'empreses que contacten amb al dispositiu majoritàriament continuen sent d'obra i servei, el que es tradueix en temporalitat, precarietat, baixa quantia en els salaris i categories laborals de peó i auxiliar. Per altra banda, les franges d'edat dels usuaris/es contractats quedarien majoritàriament compreses entre els 16 i els 30 anys.

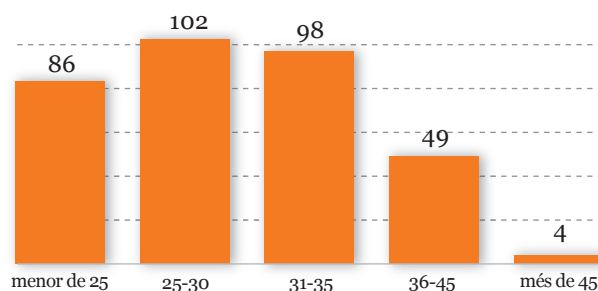
El paper de la prospecció aquest any ha prioritzat la recerca de primeres feines per a usuaris/es que mai havien accedit al mercat laboral remunerat. En aquest sentit s'ha utilitzat com a suport d'altres recursos com el programa Ocupació a Mida del Vapor Llonch, que consisteix a fer la proposta, als joves, de la possibilitat de conèixer diferents ocupacions i practicar hàbits laborals mitjançant estades en empreses. També s'ha tingut en compte a aquells/es que han rebut una formació específica adaptada a les necessitats del mercat, per accedir a una feina d'acord amb el seu perfil.

GENERE I ÉTNIA

CONTRACTES PROG. ACCEDER 2006

EDAT

Altres programes de Treball

PROJECTE AVILLAR AKOBA

CONVENI DE COL·LABORACIÓ CONSORCI DE LA MINA

Seguint en la mateixa línia d'anys anteriors al 2006 s'ha realitzat una acció formativa en conveni col·laboració amb el consorci del barri de la Mina, que ha tingut marc en l'àmbit de la logística, concretant-se en el curs d'operadors autoritzats de carretilles elevadores: carretoners.

El projecte Avillar Akoba VII pretén capacitar un grup de 10 persones del barri de la Mina en situació d'atur o de feina no regularitzada, amb motivació per entrar al mercat normalitzat de feina, dins del camp de la logística.

Dates de realització

Formació teòrica:	del 2 al 12 de maig de 2006
Formació pràctica impartida per:	IFTEM
Participants inicials del curs:	10 alumnes
Finalitzen el curs:	8 alumnes

Aquesta acció s'adreça a una part del col·lectiu del barri de la Mina amb fortes mancances socials i laborals: amb un baix nivell formatiu, amb una actitud molt tancada envers al mercat laboral normalitzat.

Per tant, l'objectiu és mitjançant un oferta formativa atractiva, com és la formació en el camp de la logística, i d'una duració no massa llarga, poder treballar de manera transversal, hàbits laborals, actitud cap al mercat de treball i adequació d'expectatives.

Facilitem per tant un espai de comunicació, reflexió i formació activa, on el que pretenem és que, partint d'una primera demanda de l'usuari/a de trobar feina de manera immediata, assumeixi la necessitat d'adquirir preparació.

Curs de Carretoners

Al mateix temps que es treballa la inserció laboral, treballem aspectes i necessitats personals que estan totalment vinculats.

Objectius

L'objectiu principal és capacitar professionalment i personalment els alumnes per poder inserir-se laboralment en el món de la logística:

- Obrir la possibilitat d'entrar en el mercat normalitzat de feina, eliminant barreres culturals
- Potenciant les habilitats professionals i personals
Incrementant els recursos personals en els processos de selecció i presa de decisions
- Donar resposta a les demandes de les ofertes de feina de les empreses
- Generant referents positius
- Impulsar accions de formació i suport a la recerca activa de feina.

Acció formativa

En concret, l'acció formativa i tenint en compte les exigències del mercat laboral serà la de formació en operadors de carretons elevadors que englobarà els mòduls de:

- Un mòdul teòric d'operadors de carretons elevadors: perfil professional i prevenció de riscos laborals (24 h)
- Un mòdul de caràcter pràctic (16 h)

Fases

- Prospecció d'empreses susceptibles de contractar candidats amb el perfil carretoner i mosso de magatzem (intervenció del prospector/a)
- Captació de candidats (intervenció del mediador)
Selecció de candidats (intervenció del mediador)
- Desenvolupament mòduls formatius (formació en conveni amb empresa)
- Tutorització del procés individual d'aprenentatge (intervenció orientador/a)
- Acompanyament a la inserció laboral (orientador/a / prospector/a)

Perfil d'alumnes

De la major part dels alumnes en els cursos, un 75% eren menors de 35 anys, excepte dos participants que eren més grans de 40 anys.

Respecte al nivell de formació reglada, la totalitat dels participants tenen un nivell de formació bàsic. La meitat dels alumnes només tenen finalitzats els estudis primaris i tan sols un 37,5% poden acreditar el títol d'Educació Secundària Obligatòria. Un dels alumnes de més de 40 anys ha completat els estudis equivalents a una Formació Professional de primer grau.

Un 63% dels participants són persones d'ètnia gitana i el 37% restant són persones no gitanes.

El curs de carretoners ha tingut una durada total de 40 hores, distribuïdes en dues setmanes, de les quals 12 hores han estat destinades a la formació teòrica i les 24 restants a la formació pràctica.

Resultats

Finalitzen el curs un 80% dels participants, el 20% restant abandonen per manca de motivació per a la formació. Posteriorment a la realització del curs, s'han incorporat al mercat laboral la totalitat dels participants en la formació.

Respecte als tipus de contractes, cal dir que només un d'ells ha estat indefinit. La major part de la contractació ha estat, doncs, de caràcter eventual. Un total del 54% dels contractes pertanyen a la modalitat d'obra i servei, un 27% són contractes d'interinitat, i un 9% corresponen a contractes per circumstàncies de la producció.

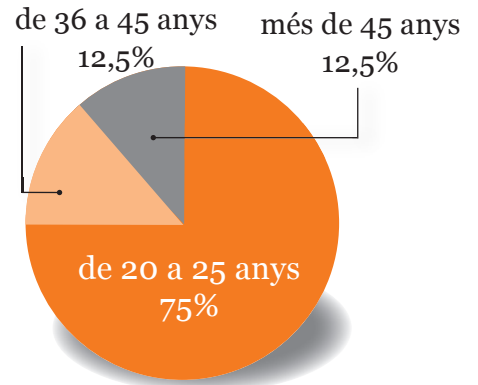
La dificultat més gran que ens hem trobat a l'hora de treballar la recerca de feina ha estat per a aquells alumnes que no disposaven de mitjà de transport propi per fer el curs.

TASTET D'OFICIS

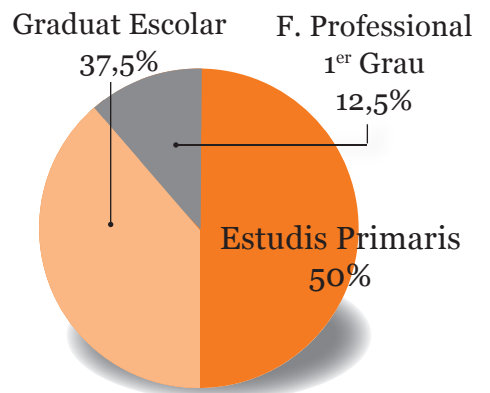
La FSG juntament amb l'Espai Jove Pandora (Fundació Idea) va iniciar al novembre de 2006 un curs prelaboral per a joves, que té continuïtat fins al maig del 2007: Tastet d'oficis. Projecte prelaboral amb l'objectiu de tirar endavant una acció compensadora des d'una perspectiva de prevenció i educació integral.

USUARIS/ES AVILLAR AKOBA 2006

EDAT

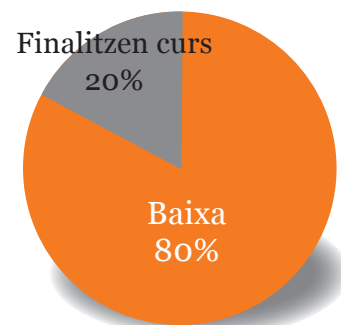

NIVELL D'ESTUDIS

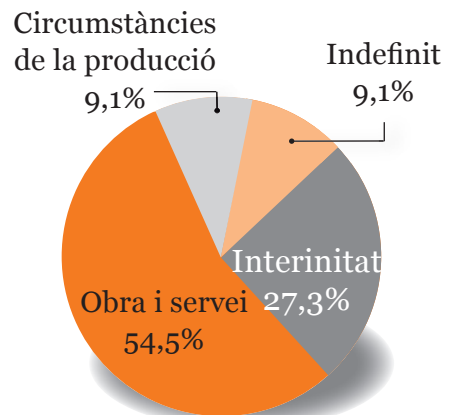

RESULTATS AVILLAR AKOBA 2006

FINALITZEN CURS

TIPUS DE CONTRACTES

1r Taller de Reformes

2n Taller de Xapa i Pintura

3r Mecànica de vehicles lleugers

L'objectiu general és oferir alternatives d'inclusió a tots aquells joves que per un motiu o un altre es troben desvinculats dels itineraris educatius formals. El fracàs escolar, la desmotivació per la formació, un entorn familiar desestructurat o un context sociocultural advers són algunes de les situacions que aboquen molts joves de la nostra societat a l'exclusió social i laboral.

Alguns dels joves que participen al projecte són del barri de Torre Romeu, la majoria d'ètnia gitana i de 16 anys d'edat, els quals han estat o estan vinculats a l'Espai Jove Pandora realitzant durant alguns anys activitats de lleure amb un fort caràcter educatiu.

Joves no escolaritzats o amb absentisme, amb molt baixa qualificació, o que han abandonat el sistema educatiu prematurament, que es troben en edat de poder accedir al món laboral i tenen un desconeixement de les possibilitats que els ofereix el mercat de treball actual.

El projecte prelaboral presenta un fort component preventiu. És un treball que es fa des de la proximitat, facilitant la detecció de necessitats, ja que resulta imprescindible per tal de vincular el jove a l'entitat com a punt referent i de suport en el seu itinerari d'inserció al món laboral, així com conèixer els serveis i recursos necessaris per la seva formació ocupacional un cop finalitzat el projecte.

Es tracta d'un projecte integral que pretén:

- Reconduir el procés personal dels joves, orientant-los en relació a la formació ocupacional, en les especialitats treballades o en algunes altres que els puguin motivar
- Facilitar als joves, abans d'incorporar-se al mercat laboral, coneixements sobre el món del treball, sobre les característiques de les ocupacions amb sortida professional al territori i sobre formes d'accedir-hi
- Orientar en l'establiment dels interessos professionals del jove
- Apropar els joves als serveis i recursos de què disposen per la seva formació
- Part educativa i preventiva entorn als diferents temes d'interès per ells
- Sortides ludicoformatives

L'eix principal del projecte està centrat en el coneixement pràctic d'oficis mitjançant quatre tallers, posant els joves

davant una situació real de treball. Treballant en grup, la cohesió, la confiança, el respecte i la cooperació entre ells.

Prendre consciència de la seva situació real davant el mercat laboral pel seu accés a la feina, coneixent les seves limitacions i donar-los suport en tot el procés d'inserció. Donant especial importància en cada sessió, a la responsabilitat i el compromís de cada un d'ells.

Es fan quatre tallers de sis sessions, amb una duració de dues hores un cop a la setmana, els dimecres de 16 a 18 h, fora de l'horari escolar

La pràctica de dos dels oficis es realitza a les instal·lacions del Vapor Llonch, edifici de Promoció Econòmica a de Sabadell, amb la finalitat de crear proximitat amb els joves, sent un element motivador cap a la F.O.

3.er Hostaleria

CURSOS DE FORMACIÓ OCUPACIONAL

CURS DE CAIXERES I REPOSADORS/ES. EROSKI

Arran de l'experiència realitzada amb l'empresa Grup Eroski a Terrassa l'any 2005, es va proposar realitzar un nou curs de caixeres i reposadors/es en el mes de juny del 2006.

Després de diverses reunions amb el departament de Recursos Humans, Prospecció i Mediació, van arribar a l'acord de realitzar un tipus de formació específica de caixeres i reposador/es, ja que la necessitat de l'empresa existia i es podia formar un grup de noies amb certes habilitats per al perfil en qüestió.

Es va tenir en compte l'experiència anterior i es va adaptar el curs a partir de la valoració del darrer curs realitzat.

Després d'una etapa de preselecció en la qual varen participar la mediació i l'equip d'Acceder, es van preseleccionar un grup de sis dones i un home, d'edats des dels 18 fins als 36 anys, tots d'ètnia gitana.

Les dates de la formació de caixeres van ser des del 12 de juny al 16 de juny del 2006 i les de reposadors/es va ser des del 12 del juny al 23 de juny del 2006, i la finalització de la formació coincidia amb l'inici de contractacions de la plantilla de suplències d'estiu.

Curs de caixeres. Eroski

D'aquesta manera les noies que superessin el curs satisfactòriament tenien la possibilitat d'iniciar relació laboral amb l'empresa. A més a més, les condicions de contractació eren bones, i existien tres horaris diferents per poder realitzar: 20, 30 i 40 hores setmanals. Es va valorar l'ampliació d'un dia més el curs de caixeres.

Curs Caixera

La formació teoricopràctica es va realitzar en 20 hores i va estar impartida al centre Eroski. Aquesta es dividia de la forma següent:

- 5 hores de formació teòrica a caixa.
- 3 hores de formació en atenció al client.
- 22 hores de formació pràctica a caixa.

Es van dividir les noies en dos grups. D'aquesta manera es podia realitzar una formació més individualitzada: el grup del matí, amb dues noies, en horari de 10.00 a 14.00 hores i a la tarda, format per una noia, en un horari de 16.00 a 20.00 hores. Ambdós grups de dilluns a divendres.

Curs de Reposadors

La formació teoricopràctica es va realitzar en 40 hores. Segons tasques específiques del lloc de treball. Va estar impartida al centre Eroski.

La valoració final de la formació va ser bona. La contractació va ser d'una noia en un lloc de treball de caixera i un jove en el lloc de treball de reposador. Es va realitzar una sessió de valoració final Acceder – empresa, on es va intentar negociar la contractació d'alguna de les noies.

CURS DE MONITORS/ES DE LLEURE

Arran de treballar amb un grup de noies en l'àmbit del lleure, va sortir la demanda de realitzar un curs de monitora de lleure, per tenir una millora en la seva formació i treballar aquells aspectes que els manca per falta de formació.

La idea era bona, però hi havia factors en contra d'aquestes noies. Feien la demanda que aquest curs es realitzés en el mateix barri per facilitar l'assistència. Era imprescindible que a casa les deixessin poder fer el curs.

La dona gitana té moltes càrregues familiars ja de molt joves i no disposen de massa temps lliure. D'aquí la necessitat de fer-lo en el seu barri. Al final hi ha la possibilitat d'iniciar un curs de monitora de lleure en el seu barri amb la participació del Pla de Barri, el Departament de Joventut, MEV, Serveis Socials i l'esplai Tremola.

Les característiques del curs van ser les següents:

- Participació de 7 noies gitanes
- Utilització de l'espai físic del centre de Serveis Socials
- Curs becat pel Pla de Barris i la Regidoria de Joventut

CURS D'HOSTESSES DE CONGRESSOS I PROMOTORES

El Curs d'hostesses de congressos Empleo Kali és un curs de formació ocupacional d'àmbit prelaboral adreçat a adolescents i joves en risc d'exclusió social, gitanes i no gitanes (però prioritàriament gitanes) de Barcelona, i que pretén la formació d'un grup de dones joves gitanes per tal de facilitar-ne la inserció laboral, capacitant-les per desenvolupar un nou perfil d'ocupació.

Objectius

Els Objectius d'aquest curs són:

Objectius generals del programa

- Formar un grup de dones joves gitanes per tal de facilitar la seva inserció laboral, capacitant-les per desenvolupar un nou perfil d'ocupació
- Adquirir tècniques i habilitats necessàries per la seva posterior incorporació al mercat de treball
- Potenciar la motivació, l'autonomia i la iniciativa de les dones participants en el programa

Objectius específics

- Proporcionar a les alumnes una formació específica en el sector d'hostesses de congressos
- Potenciar capacitats, aptituds i actituds relacionades amb el seu perfil professional. Adquirir competències bàsiques per desenvolupar eficaçment la seva ocupació
- Conèixer i utilitzar els instruments de la seva activitat professional
- Desenvolupar tècniques de comunicació verbal i no verbal. Adquirir coneixements relacionats amb l'atenció al públic
- Definir un itinerari d'inserció formatiu i laboral dins d'un procés grupal i individual

Hostesses, V jornades de Dones Gitanes Avui

Curs d'hostesses

Continguts

El programa ha tingut una durada de 48 hores i s'articula a l'entorn del desenvolupament de diferents mòduls formatius, s'estructuren de la manera següent:

- Perfil professional hostesses. Normes de comportament i protocol. 12 h
- Habilitats comunicatives. L'atenció al client. 12 h
- Orientació laboral. 12 h
- Català: Atenció al client. 6 h
- Maquillatge i estètica. 6 h

Durant aquest any s'han realitzat dues accions formatives espaiades en el temps:

● Curs formació maig

Data inici: 8 de maig -- Data finalització: 30 de maig

El grup consta de nou alumnes, en edats compreses entre els 17 i 27 anys, de les quals set van completar el període de formació.

El seu perfil formatiu és bàsic en quasi tots els casos, tot i que una de les alumnes estava cursant primer de batxillerat i tres havien completat el graduat d'ESO, la resta comptava amb formació només en estudis primaris, en algun cas sense finalitzar.

Durant el procés de selecció, la majoria de les participants ha mostrat interès per les ocupacions relacionades amb l'atenció al públic. Així mateix comenten que el seu interès principal per fer el curs és l'aprenentatge d'una nova ocupació que les motivi i els ofereixi altres sortides davant el mercat de treball.

● Curs formació setembre

Data inici: 12 de setembre -- Data finalització: 6 d'octubre

Al segon curs formatiu van participar-hi nou alumnes d'edats compreses entre els 16 i 36 anys, de les quals sis van completar la formació. El nivell formatiu és també bàsic, en la major part dels casos només poden acreditar estudis primaris, i tan sols tres han completat el graduat d'ESO. Respecte a l'experiència laboral, el grup de noies més joves no han treballat mai en el mercat ordinari, i les més grans tenen experiència de caire eventual en ocupacions sense qualificació.

Metodologia

Les sessions es plantegen de manera dinàmica, i fomenten la participació activa de les alumnes. S'alternen continguts de caràcter teòric amb d'altres més pràctics.

Les exposicions per part del formador/a es complementen amb exercicis que demanen la implicació de les alumnes. Les activitats que es realitzen tenen relació amb els continguts específics de cadascun dels mòduls. Aquestes consisteixen en la realització d'activitats per la posada en pràctica dels continguts treballats, posades en comú d'exercicis individuals, dinàmiques i simulacions basades en situacions reals.

Seguiment en la inserció laboral

Actualment es realitzen tutories de seguiment posteriors a la fase formativa del programa. L'objectiu és treballar les eines i recursos necessaris per tal d'assolir la inserció laboral.

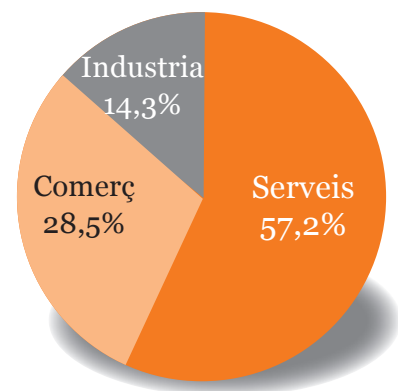
L'objectiu principal és la capacitat de les joves perquè puguin incorporar-se al mercat laboral de manera satisfactòria. En aquest sentit, tenint en compte l'edat de les participants, i la manca d'experiència laboral prèvia, considerem que els objectius s'han assolit de manera satisfactòria.

En el cas de les participants més joves l'objectiu no era tant una inserció laboral a curt termini com introduir-les en un nou perfil d'ocupació, potenciant la seva autonomia i treballant les tècniques i habilitats necessàries per a la seva posterior incorporació al mercat de treball. En aquest sentit, els resultats en la inserció laboral de les participants s'han donat en el grup de noies de més edat.

En referència a les dades finals d'inserció, s'han comptabilitzat aquelles participants que han arribat a completar el procés formatiu (tretze de les divuit que van iniciar la formació). Del total de les tretze alumnes, set han accedit a l'ocupació una vegada finalitzat el curs.

En referència a les empreses on s'ha donat la inserció cal comentar que la durada dels contractes no s'ha concretat, en tractar-se en la major part dels casos d'obres i serveis determinats

CURS D'HOSSESSES 2006 INSERCIÓ LABORAL

pels esdeveniments o actes que havien de cobrir les hostesses. A l'hora de comptabilitzar les insercions en el moment de finalitzar el projecte, s'han considerat aquelles participants que treballen de manera més o menys continuada actualment, tot i que en altres sectors, com són el comerç, i serveis a empreses.

ACCÉS A LES TICS

Durant aquest any 2006 per demanda dels nostres usuaris/es de Sabadell i Terrassa, s'han fet tres cursos d'informàtica.

A Terrassa van participar uns/unes 20 joves dels barris de Vilardell i Torressana. Aquest espai de noves tecnologies va ser obert a tots i totes els/les joves que volien participar a l'activitat. La duració del curs va ser de dos mesos, en horari de dijous de 18:00 a 20:00 hores.

Els objectius van ser:

- Donar suport a joves que vulguin formar-se en noves tecnologies i que no disposin dels recursos per fer-ho (iniciació a processadors de text, navegar per Internet, etc.).
- Motivar les relacions amb altres persones en diferents barris de Terrassa, específicament a Torresana, Montserrat i Vilardell.

A Sabadell, paral·lelament, a partir de la demanda que van fer un grup de dones gitanes usuàries del Programa Acceder, es va iniciar un curs d'informàtica, per tal de donar resposta a la falta de formació, el seu deficitari nivell d'accés a les noves tecnologies i la clara necessitat d'una urgent alfabetització digital.

En un primer moment es va pensar a fer el curs en una sala amb ordinadors cedida pel Vapor Llonch, però, tenint en compte les nostres línies d'actuació, es va replantejar la idea, optant per fer el curs fent ús dels espais comuns per a tothom, on s'imparteixen habitualment tots els cursos d'informàtica, fent més visible la presència de la dona gitana en espais normalitzats. I amb l'obtenció del títol que certifiqués els coneixements adquirits.

El curs es va impartir dintre del Punt Òmnia, al Vapor Llonch de Sabadell. Per demanda de les dones es va pactar l'horari de dilluns i dimecres de 15.30 a 17.00 h, ja que moltes d'elles tenen nens/es en edat escolar.

Curs Informàtica

El curs es va començar el dia 1 de març de 2006, i va acabar el 8 de maig de 2006, coincidint amb vacances de Setmana Santa, i l'1 de maig com a dia festiu. Amb un total de 15 dones inscrites a partir de 20 anys, i en recerca activa de feina.

La finalitat del curs va ser afavorir el procés de formació de les dones gitanes, per adquirir coneixements en noves tecnologies, i transferir-les en el procés d'inserció com a eina de recerca de feina.

El material impartit es va dividir en dos blocs de 12 hores. En un primer bloc, el contingut és d'introducció a la informàtica, l'explorador de Windows, Microsoft Word i, en un segon bloc, Internet, creació d'un compte de correu, coneixement de webs per la recerca de feina i altres eines d'interès.

Com a punt fort podem destacar la professora, com a referent en l'acompanyament a les dones en el seu itinerari individual per a la inserció laboral.

El curs d'informàtica el van acabar un total de sis dones, ja que per motius personals, o bé perquè van trobar feina durant el curs, algunes el van abandonar. Un cop finalitzat, algunes d'elles van donar continuïtat a la seva formació dintre d'altres àmbits, i la resta han trobat feina posterior o estant en recerca activa.

Durant tot el curs es va considerar que no podia quedar com una acció aïllada, sinó que s'havia de vincular a altres processos, sensibilitzant i conscienciant de la necessitat de formació.

Acció social comunitària

SABADELL

L'any 2006 s'ha donat continuïtat i millora al treball engegat en anys anteriors, prioritàriament a la intervenció socioeducativa amb la població gitana de Sabadell, amb l'absentisme escolar i la intervenció amb grups de joves per la formació i, en un segon pla, temes vinculats amb la inserció laboral, la mediació en conflictes veïnals i d'habitatge.

També al llarg de tot aquest any s'han implementat noves activitats d'actuació amb dones i joves gitanes dintre del projecte d'equitat de gènere marc de la Llei de Barris, amb intervenció en dues zones, Can Puiggener i la Serra, incorporant una nova mediadora gitana.

Los objectius marcats aquest any han estat els següents:

- Aportar referents positius per al conjunt tant de la comunitat gitana com de la societat majoritària a través d'aquestes joves, com a element de motivació per al canvi social
- Facilitar a la comunitat gitana un espai de relació i de contacte intercultural, especialment entre joves, com a via per la integració social sobre les bases del respecte i la tolerància
- Promoure el treball com un dret, com una via d'inserció i desenvolupament, no només laboral sinó també social i personal
- Creació d'una xarxa de trobada territorial a partir de la promoció de dones referents
- Fer arribar i visualitzar la cultura gitana a la societat majoritària de la ciutat

- Millorar el grau d'ocupació de les joves, afavorint les actuacions de formació a la feina i l'accés al món laboral normalitzat
- Foment de la formació
- Generar una intervenció sistèmica
- La creació de figures referents als barris
- Propiciar espais d'intercanvi
- Recollir les seves demandes i expectatives
- Fomentar la presència i participació de les dones gitanes en els grups de participació
- Apropiar-les a recursos i activitats generals (inserció laboral, AMPA, escoles de mares, Consell Municipal de les Dones...)
- Incorporar a un lloc de feina normalitzat aquelles joves que realitzin el seu itinerari d'inserció

Les actuacions del 2006 han consistit en:

- Absentisme escolar
- Participació a les comissions d'absentisme
- Participació a la comissió social
- Intervencions en conflictes escolars i extraescolars
- Activitats extraescolars
- Derivacions a altres programes (Acceder, SSilf, Promoció econòmica...)
- Col·laboració amb les AMPA
- dels CEIP de cada barri
- Gestió de grups de joves i cursos d'informàtica
- Sortides ludicoformatives amb els grups de joves
- Gestió dels grups de mares (Sinando Kali)
- Realització de diversos tallers amb aquests grups (autoestima, educació i formació escolar, salut, gènere, ocupació laboral, etc.)
- Participació al projecte de ràdio "Voces Gitanas"

LLEIDA

Així mateix, el mateix programa s'inicia a la ciutat de Lleida, concretament al barri de la Mariola. Aquesta actuació permet una nova dimensió territorial durant l'any 2006.

Es proposen una sèrie d'intervencions en equitat de gènere que impliquen els àmbits de formació, justícia o infància, entre d'altres.

Les actuacions del 2006 han consistit en:

- Formació de joves i adults
- Sessions sobre cultura, a instituts
- Curs de perruqueria i curs de dependents de comerç
- Activitats extraescolars
- Intervenció amb infància i adolescència, coordinació amb les escoles, i la mateixa relació dels professionals que hi treballen amb els familiars dels alumnes
- Col·laboració amb entitats públiques i privades
- Informació, assessorament i derivacions

TERRASSA

L'any 2006 ha suposat la consolidació territorial de la intervenció de la FSG també a la ciutat de Terrassa. La distribució territorial dels gitanos/as a la ciutat respon a la ubicació majoritària d'aquests a altres localitats, generalitzadament en els sectors i barris perifèrics: la Maurina, Can Palet, Egara, Can Tusell, Montserra i Can n'Anglada; però la concentració més gran es troba als barris de Vilardell i Torressana.

Dins de l'àmbit socioeducatiu s'ha treballat a diferents nivells amb l'objectiu d'afavorir la continuïtat dels estudis dels nois i noies gitanes:

- Educació primària:
Intervenció en l'absentisme escolar

Intervenció al servei de menjador

Intervenció en el pas de

primària a secundària

Col·laboració en festes escolars

Col·laboració amb l'esplai diari

Col·laboració amb l'AMPA

Mediació en conflictes

interculturals a l'escola

Mediació amb les famílies

- Educació secundària

Mediació amb les famílies

Seguiment de l'itinerari de

les diferents joves escolaritzades

Diferents cursos de formació;

Curs de Tall i Confecció, TIC's, Curs

de Monitores de lleure

- Grup de joves

- Casals d'estiu

Grup de Joves Terrassa

Dins d'aquest àmbit, la intervenció pretenia assolir els objectius següents:

- Fomentar la participació de nenes i joves gitanes en les activitats d'estiu
- Potenciar la relació entre els nens/es dels diferents barris de la ciutat mitjançant les activitats realitzades
- Donar la possibilitat de relacionar-se amb altres nens/es de la resta de la ciutat, de diferents realitats socials
- Conèixer la seva ciutat

Les intervencions s'han concretat en:

- Col·laboració amb els esports
  - Mediació en les activitats dels casals d'estiu
- Support en sortides

- Campaments d'estiu

Els objectius que es treballen en aquests campaments són:

- Treballar la interculturalitat existent als barris d'actuació per tal d'aconseguir una millora en les relacions de convivència entre gitanos i no gitanos
- Potenciar el col·lectiu de joves gitanes i donar-li la possibilitat de participar en les activitats que els ofereix el seu barri.

En les activitats de campaments es fa una feina a priori de mediació amb les famílies de les joves que participaran en aquesta activitat.

Unes altres intervencions que cal destacar a Terrassa són les derivacions i acompanyaments de dones a diferents serveis i recursos (Atenció a la Dona, assessoraments legals, recursos formatius, jutjats, entrevistes de feina, etcètera), alfabetització per a adults des de Pla d'Entorn, mòduls de treball per a grups de dones (Pla de Barris): salut, nutrició, relaxament, etc. així com col·laboracions en comissions de treball específiques dins de programes integrals d'intervenció que executa la Generalitat de Catalunya (Pla de Barris i el Pla d'Entorn).

PROGRAMA DE FOMENT DE LA INTEGRACIÓ DEL COL·LECTIU GITANO IMMIGRANT PROCEDENT DE PAÏSOS D'EUROPA DE L'EST

Amb el finançament de la Secretaria de Inmigración del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, la Fundació Secretariado Gitano durant l'any 2006 ha iniciat el desplegament del programa

de foment de la integració del col·lectiu gitano immigrant procedent de països d'Europa de l'Est.

Durant aquest any d'implementació del programa s'ha dedicat un primer període a la fase d'identificació i diagnòstic de la comunitat *rrom* immigrant, procedent majoritàriament de Romania, i que resideix en diferents municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona (Badalona, Sabadell, Santa Coloma de Gramenet i l'Hospitalet de Llobregat).

A partir del mes de setembre de 2006 s'incrementa la intensitat de les intervencions i acompanyament socioeducatiu a diferents persones i famílies, així com, s'inicia el disseny de metodologies d'intervenció adreçades a aquest col·lectiu que puguin ser desplegades a curt i mig termini.

FASE D'IDENTIFICACIÓ

Durant aquest temps s'ha mantingut contacte inicial i s'ha obtingut informació de 59 entitats de caràcter públic i/o privat. D'aquestes entitats 28 han treballat amb el col·lectiu *rrom*.

Respecte a la població objecte d'estudi, s'ha obtingut informació directa referent a 224 persones, d'una població total estimada d'unes 700 persones entre Badalona, Sabadell i altres ciutats de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Un altre aspecte a tenir en compte és que els gitanos immigrants procedents de l'Europa de l'Est no responen a un perfil homogeni. Existeix diversitat de grups i subgrups *rrom*, cadascun amb les seves característiques i en situacions diferents. A causa de la mobilitat i canvis en la població estudiada, moltes de les dades han de ser preses com a provisionals i haurien de ser sotmeses a constant revisió.

Necessitats dels serveis, tècnics i professionals dels serveis:

- Dificultats de treball en xarxa entre els diferents agents, hi ha una manca de definició de rols, serveis i línies d'intervenció concretes vers el col·lectiu
- Dificultats d'apropament, accés i fidelització dels usuaris *rrom* en els diferents serveis
- Dificultats a quantificar l'absentisme escolar, la població, els alumnes presents en el territori i les matriculacions escolars malgrat es constata un alt nombre de nens al carrer en horari escolar
- Inadequada i/o deficient utilització del sistema de salut pública. Riscos emergents epidemiològics i de cobertura vacunal en el territori

Necessitats de la població *rrom*

- Manca de permís de residència i/o treball
- Manca de treball i ingressos regulars i estables
- Dificultats per empadronar-se
- Sobreocupació de l'habitatge per raons econòmiques i dificultats per obtenir contractes de lloguer regulars
- Dificultats per escolaritzar els fills per traves legals i de beca de menjador

acilitar l'accés i/o un adequat ús del Sistema Escolar i els Serveis de Salut requereix d'un apropament mutu, des d'aquesta perspectiva centrem la intervenció, en un primer moment, a reduir de manera progressiva la distància existent entre els serveis públics i les famílies *rrom* de països d'Europa de l'Est residents a Catalunya.

FASE D'INTERVENCIÓ

Simultàniament a l'acompanyament de les famílies contactades en la fase d'identificació

i diagnòstic, s'ha dissenyat i sistematitzat una metodologia d'intervenció ajustada a alguna de les necessitats detectades, principalment aquelles necessitats relacionades amb els més petits de la comunitat.

El disseny de la intervenció s'ha construït a partir de tres línies de treball i amb un ampli ventall d'accions amb un enfocament global que es desenvolupen de manera simultània, no es pot definir un itinerari estàndard per a totes les famílies.

Descripció de les accions

Línia de treball	Accions	Estratègies / Metodologia
Accés i contacte amb les famílies rrom	Treball en medi obert i comunitari	<ul style="list-style-type: none"> - Presència als carrers i places per on circulen - Identificació de referents positius de la comunitat - Acompanyament per a la constitució formal d'associacions pròpies - Establir contactes amb les associacions i entitats en el territori
	Activitats lúdiques	<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar la participació en les activitats veïnals - Equip de futbol sala
	Apropament escolar	<ul style="list-style-type: none"> - Aula oberta
Intervenció socioeducativa individual i familiar	Atendre les demandes que generen	<ul style="list-style-type: none"> - Accions afirmatives - Acompanyaments a la realització de tràmits i gestions administratives - Assessorament legal
	Mediació Intercultural	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats de foment de reconeixement de l'altre - Grup d'acollida a nous nadius - Resolució de conflictes
	Matriculació i suport a l'escolarització	<ul style="list-style-type: none"> - Contracte social amb les famílies que escolaritzen els menors - Tutor familiar - Acompanyament a la tramitació de beques i ajuts - Menjador de barri - Servei despertador
Treball en xarxa	Grup de treball de tècnics de Badalona	<ul style="list-style-type: none"> - Reunions de coordinació de intervencions i casos compartits - Planificació global i consensuada de línies estratègiques d'intervenció - Posicionament unitari davant el Consorci de Badalona Sud
	Suport als tècnics dels diferents serveis	<ul style="list-style-type: none"> - Assessorament davant incidències que es produïssin - Formació i/o sensibilització dels diferents professionals sobre la situació de la comunitat rrom procedent dels països d'Europa de l'Est

VALORACIÓ I CONCLUSIONS

Probablement encara no estem en condicions de formular conclusions suficientment fonamentades i concretes sobre la població gitana procedent de països d'Europa de l'Est, principalment per l'elevada mobilitat de la població i per la diversitat de grups i famílies rrom amb qui hem treballat.

Podem dir que ha estat un primer any intens i profitós però amb un desplegament de la fase d'intervenció massa curt, ens podem centrar tan sols en una avaluació descriptiva i definir els reptes de futur per a un desplegament de més abast que permetrà l'any 2007 fer una avaluació quantitativa i qualitativa sobre resultats obtinguts.

Escola

Situació actual

- Detecció al carrer de nens sense escolaritzar, accés als pares i mediació/matriculació
- Col·laboració amb entitat local, centre obert on participen nens/es en activitats de suport escolar
- Contacte i presència en el pla d'absentisme escolar del territori
- Aprovació de finançament d'un professional per part del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya

Reptes de futur

- Accés i suport al professorat de les diferents escoles
- Desplegament de noves línies d'intervenció
  - Participació activa de les mares d'alumnes *rrom* en l'escolarització dels seus fills i en el grup de mares
- Prevenició de la fractura en la transició a l'ESO

Salut

Situació actual

- Mediació intercultural en l'hospital de referència en el territori
- Acompanyament a tramitacions i consultes mèdiques
- Coordinació amb els ambulatoris del territori

Reptes de futur

- Millora d'indicadores de cobertura de vacunes en el territori
- Millora en la utilització de l'assistència primària
- Millora d'indicadores de control d'embarassos

Participació i comunitat

Situació actual

- Suport als mediadors comunitaris dels diferents municipis
- Mediació en conflictes amb la comunitat de veïns
- Acumulació d'arguments per contrarestar mites i falses creences sobre el col·lectiu per part de la societat majoritària

Reptes de futur

- Abordar el reconeixement mutu i la convivència en l'espai públic amb els ciutadans espanyols gitanos i païos
- Avançar en el disseny de projectes i metodologies ajustades a aquest col·lectiu per a la participació i inclusió en el mercat laboral

Educació

CONTES *RROMANÉ*

Contes *rromané* tracta de transmetre valors d'igualtat, d'interculturalitat, així com el coneixement de la cultura gitana (llengua, origen, etc.) a través de la difusió de contes i llegendes populars gitanes a les escoles de primària.

Les sessions de contes es fan a les aules i tenen una durada de 50 minuts. En aquesta sessió es dona a conèixer el *rromanó* (idioma dels gitans a tot el món), i s'explica que en realitat "tots som iguals i tots som diferents" amb un debat amb els nens. A continuació s'explica un segon conte, on l'heroi és un home gitano que té moltes aventures en un "bosc blau". Al final del conte s'explica l'origen geogràfic del poble gitano, així com l'arribada a Catalunya d'aquests. La sessió va acompanyada de música de guitarra en directe.

● Objectius:

- Apropar la realitat gitana a l'àmbit escolar i a la societat en general (llengua, música, història)
- Potenciar una educació intercultural i fomentar una realitat plural
- Contribuir a la ruptura de les idees preconcebudes i els estereotips amb els que carrega el poble gitano
- Difondre la cultura gitana i incorporar-la com a part del mosaic cultural català.
- Apujar el nivell d'autoestima dels nens i joves gitans i gitanes i implicar-los en l'activitat escolar.

● Destinataris:

Contes *Rromané* està destinat als alumnes de primer, segon, tercer, quart i cinquè d'ensenyament primari de les escoles de Catalunya.

● Metodologia:

Contes *Rromané* està dissenyat per un grup-classe i té una durada de 50 minuts aproximadament. En aquesta activitat es provoca la participació dels alumnes i la seva disposició en un cercle tancat, asseguts en cadires, junt amb els monitors, propicia la interacció necessària per a la consecució dels objectius. Aquesta sessió la duen a terme dos monitors amb l'ajut d'una guitarra.

El treball previ a la realització de l'activitat inclou la coordinació amb el/la director/a o el/la cap d'estudis pel que fa a les dates, horaris i classes amb les quals es treballarà.

● Altres aspectes:

Els contes poden ser un centre d'interès al voltant del qual giren uns altres aprenentatges com la llengua, la geografia, la música, les matemàtiques, la història. En una societat diversa, on aspectes com la solidaritat, la interculturalitat, la comunicació, la tolerància i el respecte per l'altre són elements clau per la convivència, els contes apropen aquests valors als alumnes.

Dona

L'EMPODERAMENT DE LES DONES GITANES

Les dones gitanes s'estan obrint camí tenint en compte, clarament, que desitgen ser gitanes, i que per variar determinats continguts culturals no deixen de ser-ho. La veu de les gitanes comença a tenir un espai propi. Seran les mateixes gitanes les que posaran compàs als seus canvis i convenis que elles considerin necessaris per obtenir una forma de relació equilibrada, respectuosa i satisfactòria. És per aquesta raó que es fan necessàries jornades, grups de treball i espais de trobada on aquestes dones puguin compartir experiències i trajectòries múltiples entre elles, així com fomentar la participació, fomentant la ciutadania i visibilització dintre dels mitjans de comunicació, donant veu pròpia de la seva identitat cultural, com a dones i com a gitanes.

PROJECTE DE RÀDIO "VEUS GITANES" / "ROMANCE CLAUSURE"

La FSG participa en el programa de ràdio "Voces Gitanas"; actualment el grup de noies gitanes de Sabadell hi col·laboren en diferents esdeveniments, fires, jornades, actuacions, etc.

"Voces Gitanas" és una ràdio associativa, oberta i participativa que vol convertir-se en un espai de representació i difusió de la cultura, idees i accions del poble gitano i especialment de la dona, com a motor de canvi de la seva comunitat, amb col·laboració de diferents entitats i dones de la comunitat gitana de la província de Barcelona. Fomenta la participació i la visualització de la dona gitana als mitjans de comunicació, i la necessitat del protagonisme de les dones en

primera persona. Creant un espai de comunicació i diàleg entre cultures, i aportant, al mateix temps, la pluralitat d'identitat de veus i pensaments de les dones gitanes i del seu poble.

El període 2006 de "Voces Gitanas" ha tingut l'objectiu de consolidar el treball en xarxa de les diferents entitats que conformen la ràdio posant l'accent en la dinamització dels grups de dones ubicats a cada un dels barris, en la mediació entre el projecte i les famílies de les dones que participen de la ràdio i en tercer lloc en la promoció i difusió del projecte en la comunitat gitana i en els mitjans de comunicació tradicionals.

Formen part de les entitats que conformen el projecte de ràdio, treballant en Xarxa:

- Alia, Associació Cultural per a la Recerca i l'Acció
- Centre Cultural Gitano La Mina
- Associació de Gitanos de Gràcia
- Lacho Baji Cali (l'Hospitalet)
- Associació de Dones Gitanes de Sabadell
- Fundació Secretariado Gitano
- RavalNet
- Ràdio Paca

Les funcions de cada medidora / dinamitzadora de cada barri han estat:

- Donar a conèixer el projecte al barri i a la comunitat gitana
  - Crear i consolidar un grup de dones per a la formació de la ràdio
  - Implicar la família en el procés d'aprenentatge.
- Apropar la ràdio a la família, informar del que fan les noies, etc.

- Acompanyar les dones en la formació i en la producció de programes radiofònics
- Servir d'intermediària i afavorir la comunicació dels diferents sistemes de codis i de valors culturals
- Promoure l'intercanvi entre els diferents grups de dones de cada barri
- Promoure que hi hagi un ambient de convivència i d'intercanvis entre les dones
- Intervenir en la resolució de conflictes

El treball de mediació i dinamització ha permès consolidar un grup de ràdio del barri de la Mina, de Sabadell, en què van participar un total de vuit noies, de l'Hospitalet i de Gràcia/Pl. Espanya. Aquest primer grup són sobretot dones joves d'entre 13 i 20 anys, implicades, i que han vist en la ràdio un espai de trobada i intercanvi amb altres dones d'altres barris que no tenien abans, un espai d'aprenentatge amb alguna cosa que les diverteix i un espai de trobada amb nous referents de dones gitanes.

La ràdio s'està configurant com un espai de trobada entre diferents generacions de dones gitanes, les més grans, que estan ja en posicions consolidades i treballant per la promoció del poble gitano, i les més joves, amb necessitat de cercar nous referents de dones gitanes.

La formació en ràdio és contínua. L'apropiació de les eines tecnològiques i del mitjà radiofònic és central i està en relació directa amb el procés de producció i creació del mitjà i del discurs. És per això que la formació es planteja de manera contínua i com un procés d'acompanyament i de donar confiança en la capacitat pròpia de les dones per tal d'assumir una tasca de coneixement del mitjà des del vessant tècnic, de recursos del llenguatge radiofònic i les seves capacitats discursives. S'han dut a terme els tallers de formació següents:

- Formació contínua de ràdio a Ràdio Paca. De febrer a abril de 2006. Formació realitzada cada divendres de 16 a 19 h per Ràdio Paca. Aquesta formació es va fer amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
    - Pensar la e-Ràdio: Introducció al ciber-feminisme i apropiació del discurs radiofònic com a eina de transformació social // Pensar la e-ràdio com un espai de trobada i intercanvi entre cultures / espai per donar veu i visibilitzar les dones gitanes / com un espai de representació i creació cultural. // La construcció del missatge: Formats radiofònics i Guió i pautes bàsiques per a la construcció del discurs radiofònic.
    - Tècnica e-ràdio: Gravació en estudi/ Edició de so/àudio / Compressió en diferents formats d'àudio / FTP arxius d'àudio.
    - Principis i alternatives de la difusió dels continguts a través de la xarxa d'Internet i a través d'altres recursos i mitjans de distribució.
  - Dues sessions de formació de web de 3 hores cadascuna. Setembre 2006:
    - Sessió 1: gestió de continguts a la web. Lloc: Centre Cultural Gitano La Mina
    - Sessió 2: gestió de les llistes i correu electrònic. Lloc: Unió Gitana de Gràcia
  - Una sessió de formació de 3 hores per manejar la Taula de So. Lloc: Lacho Baji Cali, l'Hospitalet. Novembre 2006.
  - Formació contínua de Ràdio a RavalNet: cada divendres de 16 a 18 h d'octubre a desembre de 2006. La formació consisteix en:
    - La construcció del missatge: Formats radiofònics i Guió i pautes bàsiques per a la construcció del discurs radiofònic
    - Locució
    - Producció d'un programa
    - Edició de so i musicalització, compressió del so
- Des del dia 8 d'abril i al llarg de tot el 2006 el treball s'ha centrat a definir una línia editorial de la ràdio i la producció radiofònica. La creació i consolidació de la xarxa està emergint com un espai de reflexió, intercanvi i actuació sobre

les transformacions i els canvis de la cultura gitana i el paper de les dones en aquests canvis. L'espai de la ràdio possibilita reflexionar sobre els temes escollits per les dones sense obstacles i en el marc d'un diàleg cultural entre la cultura gitana i la societat catalana.

La línia editorial se centra en dos eixos de treball:

- Temàtic. Centrada en diferents temàtiques i àmbits de treball del poble gitano a Catalunya.

Temàtiques específiques com:

- Educació, formació i treball
- Promoció dels drets de les dones gitanes i participació de la dona gitana en diferents àmbits: salut, política, treball, etc.
- L'aportació de la cultura gitana a la catalana i viceversa
- La pluralitat i diversitat del poble gitano
- Immigració a Europa: els gitanos i gitanes d'Europa de l'Est.
- El poble gitano en els mitjans de comunicació tradicional: estereotips i prejudicis.

- Estratègies i accions per a la promoció del poble gitano

- Quins són els espais d'acció de les dones en la promoció del poble gitano?
- Quines són les lluites principals i estratègies d'actuació innovadores? En relació al context polític, econòmic, cultural i social del poble gitano tant a Catalunya, Estat espanyol com a Europa.

La producció radiofònica es fa a partir de la preparació prèvia de continguts a escala grupal amb els grups de ràdio de cada barri. El procés consisteix en: Preparació del guió, elecció de formats radiofònics, gravació, edició i actualització dels arxius a la pàgina web (www.vocesgitanas.net). La producció radiofònica del 2006 ha estat:

- Especial 8 d'abril Dia Internacional del Poble Gitano

- Debat Radiofònic sobre la situació de la dona gitana avui

- Retransmissió de la Setmana Cultural de la Mina

- Producció de dos concerts : Dil Mastana

- Producció d'un debat sobre la cultura gitana:

- Jornades de Cultura Gitana: Igualtat d'Oportunitats, Igualtat de Resultats

V JORNADES DONES GITANES AVUI. EDUCACIÓ, FORMACIÓ I TREBALL

El 20 d'octubre de 2006 es va celebrar a Sabadell la 5a edició de les jornades de "Dones Gitanes Avui" que van ser organitzades per la Fundació Secretariado Gitano i finançades per la Diputació de Barcelona, l'Institut Català de les Dones, el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Sabadell.

V Jornades Dones Gitanes Avui

Fotos: Jesús Salinas

Objectius generals	Objectius específics	Objectius operatius
<ul style="list-style-type: none"> ● Sensibilitzar sobre la situació de la dona gitana des de l'acceptació de la seva realitat social i dels seus valors culturals per contribuir a la consolidació d'una imatge positiva per a la societat majoritària. ● Facilitar un espai de trobada i de reflexió entre dones gitanes i no gitanes que permeti intercanviar experiències i vivències personals com a motivació per iniciar el seu projecte de vida. ● Afavorir l'exercici d'una ciutadania real i efectiva que els permeti ser membres de ple dret a la societat. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Oferir una visió de la situació actual de la dona gitana, en matèria d'educació, formació i treball, plantejant els seus objectius assolits, els seus avenços i necessitats per afavorir l'apropament i la comprensió sobre la seva realitat. ● Reflexionar sobre la dona gitana i la discriminació, dintre dels paràmetres establerts per a l'entrada en vigor de la directriu europea 2000/43 CE, relativa a l'aplicació del principi d'igualtat de tracte de les persones independentment del seu origen ètnic. ● Contrastar les experiències de dones gitanes que han assolit un grau de promoció i que participen activament en la societat majoritària, identificant les claus que han afavorit aquest procés perquè serveixin de referència a altres dones. ● Prendre més protagonisme en l'àmbit públic. ● Continuar amb la potenciació de les iniciatives associatives i projectes d'intervenció social que abordin problemàtiques específiques de gènere. ● Possibilitar l'adquisició de continguts que faciliten la comprensió de la situació de les gitanes, donant lloc a la creació de plantejaments, a la definició d'objectius i claus per a la seva promoció educativa, laboral, cultural i social. 	<p>Les jornades han contribuït especialment a establir un espai de trobada i de reflexió per :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Seguir proporcionant un espai comú de diàleg i d'intercanvi d'experiències. ● Continuar afavorint la presència de la dona gitana a la societat catalana ● Motivar les dones per iniciar el seu procés de desenvolupament personal i professional així com la seva participació en els diferents àmbits de la societat. ● Seguir generant una xarxa de dones gitanes a Catalunya, contribuint a la relació i participació en espais comuns amb dones no gitanes (fòrums, consells municipals, trobades, jornades sobre gènere, etc.).

La inauguració va ser a càrrec de Mercè Mun-
né (cap del Servei de Promoció Econòmica i
Ocupació de la Diputació de Barcelona), Lucía
Solís (gerent de l'Institut Català de les Do-
nes), Maria Ramoneda (regidora de Serveis
Socials de l'Ajuntament de Sabadell), Blanca
Morán (cap del Servei de Llengua i Cohesió
Social -Departament d'Educació de la Genera-
litat de Catalunya-) i Carmen Méndez (FSG).

Les jornades van comptar amb la col·laboració
del servei d'hostesses de congressos de
la Fundació Secretariado Gitano.

Soledad Soto va presentar l'estudi "L'accés de la
població infantil gitana a l'ensenyament secunda-
ri. El cas de les noies", elaborat per la Fundació
Secretariado Gitano, juntament amb el Minis-
terio de Educación y Ciencia i el Instituto de la
Mujer. Francisca Perona va exposar el seu punt
de vista sobre la formació i el treball de la comu-
nitat gitana al llarg de la història, i en concret en
relació a la situació actual de les dones gitanes.

Les jornades van tenir un moment molt es-
pecial amb la participació de cinc dones que
van fer una reconstrucció de les respectives
trajectòries educatives i de les seves dife-
rents vivències i canvis en un clima íntim que
va aconseguir emocionar els assistents.

A la cloenda vam comptar amb la presèn-
cia de dos homes gitanos, Antonio Soto Peña
(patró de la Fundació Secretariado Gitano) i
Rafael Maya (Federació d'Associacions Ca-
talanès Evangèliques), els quals van apor-
tar els seus punts de vista sobre la situació
educativa de la dona gitana i el seu futur.

Va ser d'agrair la sinceritat i l'espontaneïtat en
l'exposició de les dones gitanes que hi van par-
ticipar, així com la reacció en tot moment aco-

llidora del públic. Les sensacions, missatges i
conclusions van ser variades, però destacaríem
l'exposició de les dones sobre els avanços en el
plantejament dels seu futur com a dones profes-
sionals en els seus camps de treball sense que

V Jornades Dones Gitanes Avui

Joventut

PUNT D'INFORMACIÓ JUVENIL CHAVOS NEBO

El Punt d'Informació Juvenil Chavos Nebo (PIJ) desenvolupa la seva tasca al barri de Bon Pastor a Barcelona. El seu objectiu principal és promoure i dinamitzar la participació social dels joves gitanos i gitanes partint del reconeixement de la seva identitat cultural i prenent com a marc l'exercici actiu d'una ciutadania plena (exercici responsable de participació en el qual s'assumeixen drets i deures ciutadans).

Durant l'any 2006 s'ha treballat principalment amb grups de joves de 12 a 16 anys amb un perfil molt heterogeni quant a la seva situació socioeconòmica i acadèmica. Rere la implicació dels joves durant l'any 2004 vàrem transformar el PIJ en un espai on els joves comencessin a participar. Per la joventut dels nostres usuaris entenem la participació social essencialment com un procés d'aprenentatge. Entenem que per fomentar la participació dels joves han de tenir la possibilitat d'aprendre i practicar, han de tenir un espai on se'ls convidi a reflexionar i expressar les seves idees. A més creiem que participar és una eina socialitzadora molt eficient, i més encara en joves que es troben en situació de risc o vulnerabilitat social. En el desenvolupament d'aquesta estratègia els nostres objectius han estat els següents:

- Promoure l'aprenentatge dels valors democràtics mitjançant els processos de negociació i decisió
- Desenvolupar la capacitat d'iniciativa dels joves i potenciar-ne creativitat
- Desenvolupar les competències socials dels usuaris dins els espais de participació.
- Facilitar als joves participants eines per organitzar-se en el seu temps d'oci i lleure

Dins d'aquesta metodologia l'any 2006 es van desenvolupar tres projectes diferents:

“No te Lías”

Dins del projecte *Romano Sastipen*, que intenta disminuir les desigualtats de salut en la comunitat gitana respecte a la societat majoritària, es va portar a terme un conjunt d'accions en conveni amb el *Plan Nacional sobre Drogas* amb l'objectiu de prevenir el consum de drogues entre els joves gitanos. El nostre objectiu de treball ha estat fomentar la capacitat de decidir lliurement i responsablement sobre el consum de drogues als joves participants.

El programa desenvolupat es divideix en dos grups d'accions. D'una banda es va realitzar

el taller *No te lías*, una activitat molt específica i adaptada a un grup de joves pertanyents a entorns sociofamiliars deficitaris i que ja havien iniciat un consum problemàtic de substàncies com el tabac, l'alcohol o el cànnabis. Es creà un espai de comunicació bidireccional per a la transmissió d'informació i la generació o canvi de creences i actituds entorn el consum de drogues. En segon lloc s'implementaren dues activitats, Grup de futbol sala i Planificant, encaminades a

l'adquisició d'eines per a la planificació del temps d'oci i lleure, potenciant les habilitats suficients perquè els joves participants aprenguin a buscar la gratificació de l'oci en activitats alternatives al consum de drogues.

Projecte Implica't

El servei que oferim des del Punt d'Informació Juvenil planteja als joves la possibilitat i necessitat de participar, implicant-se en la gestió de les activitats. Pretenem que els joves decideixin què volen fer, quan i com volen fer-ho, que ho consensuin en grup i s'impliquin en la planificació de l'activitat (horaris, durada, lloc, despeses, mitjans de transport...). El rol del dinamitzador és motivar els joves a expressar-se i conèixer així els seus interessos, i facilitar els elements necessaris per traduir, conjuntament amb els usuaris, aquests interessos en la planificació d'activitats.

Dins d'aquest projecte, durant el segon semestre del 2006 es desenvolupà un taller de càmera i edició, un taller de guitarra flamenca i un altre taller de percussió flamenca. Amb aquest projecte s'aconseguí traslladar el protagonisme de l'activitat del PIJ als joves usuaris i pogueren experimentar les responsabilitats que això comporta, fet que va facilitar aprenentatges socials molt

significatius. També en el marc d'aquest projecte s'ha facilitat l'accés dels joves gitanos i gitanes a altres recursos normalitzats destinats a la resta de la joventut, com són el centre cívic i la biblioteca, espais on es desenvoluparen les activitats.

Pla Experimental Esport a l'Escola

Després del desenvolupament del grup de futbol sala durant el primer semestre, el SES Cristòfor Colom i el CEIP Bernat de Boïl convidaren el Punt d'Informació Juvenil a coordinar i desenvolupar amb ells aquest Pla experimental.

El Pla Esport a l'Escola és impulsat conjuntament pel Departament d'Educació i la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya després de la detecció de les necessitats següents:

- Constatació d'un índex molt reduït de participació de l'alumnat en l'esport escolar en horari no lectiu
- Preocupació per l'increment d'hàbits sedentaris i l'obesitat
- Existència d'una demanda social creixent en matèria de benestar i salut
- Increment de la demanda d'utilització de les instal·lacions esportives dels centres educatius en horari no lectiu

Tots els objectius passen per prioritzar la participació esportiva per davant de la competitiva; és a dir, es tracta de facilitar un espai on els i les alumnes, que no estan interessats en l'esport de competició, puguin accedir a la pràctica esportiva, millorant la condició física, fomentant l'adquisició d'hàbits de vida saludables i contribuint a la formació en valors com la tolerància, el respecte als altres, la cooperació i el treball en equip.

Nombre de participants a l'activitat

Activitat	Núm. de participants
No te lées	4
Grup de Futbol Sala	23
Planificant	15
Taller de Guitarra	6
Taller de Percussió	12
Taller de Càmera i Edició	4
Grup de Futbol Sala II	13
TOTAL	77

LÍNIES D'ACTUACIÓ PER A L'ANY 2007

Durant l'any 2007 es continua apostant per la dinamització de la participació social de la joventut gitana, aplicant una metodologia que permeti als joves aprendre a participar, traspasant progressivament un major protagonisme als joves participants.

Pretenem, a més, que aquest espai de participació sigui compatible amb la reflexió i construcció de la seva identitat com a joves i com a gitanos / gitanes. En aquest sentit pretenem desenvolupar activitats que mitjançant les noves tecnologies permetin recollir els continguts culturals i socials associats a la comunitat gitana, i més específicament els relacionats amb la joventut, per tal de reflexionar sobre aquests, emfasitzant la necessitat i els avantatges que té per a les minories etnoculturals la participació dins de la comunitat i societat en la qual es viu.